

27 APR 2009

POLITIET

POLITIDIREKTORATET

Det kongelige justis- og politidepartement
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

JUSTISDEPARTEMENTET	
27 APR 2009	
SAKSNR.:	200901520
AVD/KONT/BEH:	PAA/UA/
DOK.NR. 3	ARKIVKODE 302

Deres referanse
200901520

Vår referanse
2009/00708-3 008

Dato
23.04.2009

Høring - forslag til regelverk for å følge opp forslag i st.meld.nr.18 (2007-2008) Arbeidsinnvandring og forslag til forskrifter til ny utlendingslovs kapittel 3 om arbeid og studier

Vi viser til Arbeids- og inkluderingsdepartementets høringsbrev av 30. januar 2009 om ovennevnte, oversendt hit ved Justisdepartementets ekspedisjon av 13. mars 2009 med høringsfrist 15. april 2009. I e-post av 30. mars 2009 fra Svein Wiiger Olsen er Politidirektoratets høringsfrist forlenget til 23. april 2009.

Politidirektoratet har forelagt høringen for Oslo, Romerike, Agder, Rogaland, Hordaland, Sør-Trøndelag og Troms politidistrikt. Vi har innen fristen mottatt tilbakemelding fra Oslo politidistrikt. Deler av høringssvaret er innarbeidet i direktoratets uttalelse. Høringssvaret fra Oslo politidistrikt følger vedlagt i kopi.

Politidirektoratet har følgende merknader:

2008-lovens § 23 Oppholdstillatelse for arbeidstakere som skal arbeide for en arbeidsgiver i riket

§ 6-1 Faglærte mv.

Forslaget § 6-1 angir at tillatelse etter første ledd skal knyttes til "en bestemt type arbeid". I likhet med Oslo politidistrikt mener vi at tillatelsen heller bør knyttes opp mot kvalifikasjonskravet. De ulike titlene som brukes i ulike bransjer er ikke enslydende, og det kan derfor ut fra et kontrollhensyn være vanskelig å avgjøre om en person jobber innen samme type arbeid ut fra tittelen som benyttes.

Etter § 6-1 andre ledd kan det kreves skjerpede kompetansekrav for tillatelse når "særlige hensyn tilsier det". Tillatelsen knyttes til et bestemt arbeid for en bestemt arbeidsgiver hvor det vil være ønskelig å følge tettere opp kravene til lønns- og arbeidsvilkår, jf femte ledd. Politidirektoratet støtter forslaget. Vi antar at bestemmelsen vil fange opp de fleste av de forhold hvor det foreligger risiko for misbruk.

§ 6-7 Gruppetillatelse til arbeidsgivere

Etter ordningen med gruppetillatelse til arbeidsgiver i § 6-7 er det et vilkår at arbeidsgiver forplikter seg til å ta inn arbeidstakere som hver for seg fyller vilkårene for tillatelse til

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Bankgiro: 7694.05.02388

faglært, jf § 6-1. Tillatelse kan imidlertid gis selv om enkelte av arbeidstakerne ikke har de nødvendige kvalifikasjonene dersom det godtgjøres at vedkommendes deltakelse er en nødvendig forutsetning for gruppens funksjonsdyktighet. Vi stiller spørsmål om hvordan dette skal praktiseres overfor den enkelte arbeidstaker dersom en eller flere i gruppen slutter eller mister tillatelsen. I § 6-7 femte ledd foreslås at arbeidstakere gis en individuell oppholdstillatelse innen kvoten for faglærte jf § 6-1, selv om den aktuelle arbeidstakeren ikke selv har slik kompetanse. Politidirektoratet anser at denne bestemmelsen kan medføre usikkerhet i forhold til spørsmål om fornyelse av tillatelsen for den enkelte, da en tillatelse etter § 6-7 gis med en tidsbegrenset varighet i motsetning til tillatelse etter § 6-1.

§ 6-8 Arbeidsgiveransvar ved tidlig arbeidsstart

I § 6-8 foreslås at arbeidsgivere som fyller vilkårene i regelverket for offentlige anskaffelser skal ha adgang til å la arbeidstakere starte i arbeidet før tillatelse foreligger. Ansvaret for at arbeidstakerne fyller vilkårene for tillatelsen legges til arbeidsgiveren, jf tredje ledd.

Politidirektoratets utgangspunkt er at tillatelse fra utlendingsmyndighetene skal være gitt før arbeidet tiltres. Oslo politidistrikt bemerker følgende: *"Forvaltning av bestemmelsene i utlendingslov og forskrift bør ligge til myndighetene og ikke til den enkelte arbeidsgiver"*. Ved kontroller vil det by på utfordringer for politiet å vurdere om en bedrift faller inn under de angitte kriteriene. En foreløpig bekreftelse på at arbeidsgiveren fyller vilkårene bør ikke alene medføre at arbeidstakeren kan reise inn i landet, eller at dette er tilstrekkelig for å utstede visum. Forut for innreise bør det her som ellers foretas en vurdering av flere forhold, eksempelvis utlendingens identitet, om utlendingen tidligere er utvist fra riket - varig eller tidsbegrenset – eller om vedkommende har utestående krav som følge av tidligere uttransportering. Dette er forhold som arbeidsgiver ikke kan kontrollere. Oslo politidistrikt viser også til at det med jevne mellomrom framlegges falsk dokumentasjon på fagutdanning, og dette bør undersøkes før det innvilges visum. Politidirektoratet, i likhet med Oslo politidistrikt, anser at det forhold at arbeidsgiveren fyller vilkårene i regelverket om offentlige anskaffelser, ikke bør være avgjørende for om en person kan reise inn i landet.

Oslo politidistrikt stiller spørsmål ved forslaget om at arbeidstakeren må møte opp personlig hos politiet for å bekrefte søknaden. I etterkant av vedtaket vil det være påkrevd at arbeidstakeren møter hos politiet og fremlegger passet sitt. Dersom arbeidstakeren må møte hos politiet ved to anledninger kan dette innebære et unødvendig ressursbruk hos politiet. Politidirektoratet foreslår at det vurderes om det vil være tilstrekkelig å kreve ett oppmøte hos politiet for hver søknad.

Det kan være ulemper forbundet med at arbeidsgiveren leverer fullstendig søknad om oppholdstillatelse for den enkelte arbeidstakeren. Oslo politidistrikt bemerker at dersom det fremlegges falsk dokumentasjon kan dette bli vanskelig å forfølge strafferettslig i ettertid, siden arbeidstakeren ikke har fremlagt dokumentasjonen selv.

Oslo politidistrikt påpeker at forslaget om at det skal utstedes en bekreftelse til hver enkelt om at han/hun har lov til å jobbe frem til vedtak vil kreve ressurser hos politiet. Som et alternativ bør det derfor vurderes om det kan utstedes en bekreftelse i form av en automatisk melding utsendt fra DUF.

§ 6-11 Tilbakekall ved opphør av arbeidsforhold. Arbeidsledighet – arbeidssøkerperiode

I § 6-11 foreslås at tillatelser gitt til faglærte ikke umiddelbart tilbakekalles dersom arbeidsforholdet opphører. Arbeidstakerne kan søke ny jobb innen samme yrkesgren innen en periode på seks måneder etter arbeidsforholdets opphør dersom den opprinnelige tillatelsen ikke utløper. Vilkåret er at arbeidstakeren varsler politiet innen 7 dager etter arbeidets opphør og innen 7 dager etter at nytt arbeidsforhold er påbegynt, jf § 6-11 andre ledd. Vi vil bemerke at politiet per i dag ikke har rutiner som følger opp denne type meldinger. Det vil være en utfordring for politiet å følge opp saker om mulig tilbakekall av oppholdstillatelsen en gang i fremtiden. Oslo politidistrikt stiller spørsmål om en søker kommer til å melde fra til politiet om forhold som på sikt kan medføre at han mister sine rettigheter i Norge. Det bør derfor vurderes om det kan være større sannsynlighet for at bestemmelsen følges dersom ansvaret legges til arbeidsgivere.

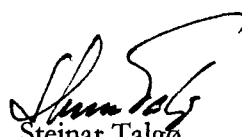
2008-lovens § 24 Oppholdstillatelse for å yte tjenester som utsendt arbeidstaker eller selvstendig oppdragstaker§ 6-14 Selvstendig oppdragstakere

Bestemmelsen om oppholdstillatelse til selvstendige oppdragstakere antas å bli benyttet i forhold til håndverkere med eget firma i hjemlandet. Vi er enig med departementet at det må stilles visse krav til inntektsnivået for å motvirke sosial dumping og unngå en omgåelse av lønnskravet for arbeidstakere. Det er således positivt at det oppstilles et vilkår om at kontrakten skal ha eget punkt om godtgjørelse, jf § 6-14 bokstav c. Politiets erfaring er imidlertid at dette ved senere kontroll er vanskelig å avdekke og etterfølge. Den reelle timebetalingen kan skjules, eksempelvis ved at arbeidsgiver krever uvanlig høy husleie og trekker den ut av lønnen, ved fiktive faktura m.v.

Etter bestemmelsen kan det gis oppholdstillatelse i til sammen fire år til selvstendige næringsdrivende som er etablert i utlandet. Vi stiller spørsmål ved utlendingsmyndighetenes mulighet til å innhente informasjon om det utenlandske foretaket, og vil bemerke at undersøkelser etter § 6-14 vil kunne forventes å kreve ressurser av utlendingsmyndighetene.

Med hilsen

Vidar Refvik
ass. politidirektør

Steinar Talgø
seksjonsjef

Saksbehandler:
Bente Storruste
Tlf: +47 23364223